

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کلیه آموزش‌ها، محرمه‌ها، متن‌ها، دست‌نویس‌ها، ویدئوها
کتابخانه: اردبیل، شهرک کارشناسان، بالاتر از میدان وصال، خ مدیریت، مرکز آموزش علمی و کاربردی سازمان مدیریت صنعتی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCI-conf.ir

راهکارهای برون رفت از چالش‌های صندوق‌های بازنشستگی

سماء ایلخانی پور ، سعید زرنندی

نویسنده اول (دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده مدیریت و حسابداری ، دانشگاه علامه طباطبائی ، تهران)
نویسنده دوم (استادیار گروه مدیریت دولتی دانشکده مدیریت دولتی و حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی ، تهران)

sama_ilkhanipour@yahoo.com

نویسنده مسئول: سماء ایلخانی پور

چکیده: سالمندی جمعیت و کاهش نسبت جمعیت فعال به جمعیت بازنشسته در کشور به طور مداوم در حال کاهش است، هزینه‌های صندوق‌های بازنشستگی تحمیل می‌کند که این صندوق‌ها را با چالش‌هایی مواجه کرده که روز به روز به وخامت آنها افزوده می‌شود و برای غلبه بر این مسائل باید راهکارهایی برای کاهش هزینه و اصلاح نظام پرداخت ارائه شود. در این پژوهش راهکارهایی همچون ادغام یا تجمیع صندوق‌ها، اصلاح نظام پرداخت از نظام DB به DC، لغو قوانین بازنشستگی پیش از موعد و اصلاح پرداخت مستمری، اصلاح نرخ کسور بازنشستگی، ایجاد یک نهادناظر و نظارت بر اداره و سرمایه‌گذاری دارایی صندوق‌ها، استفاده از مدیران متخصص و توجه ویژه به محاسبات اکچوئری جهت برون رفت از چالش‌های صندوق‌های بازنشستگی کشور پیشنهاد و بررسی شده است.

کلمات کلیدی: صندوق بازنشستگی؛ اکچوئری؛ نظام پرداخت بازنشستگی؛ اصلاحات صندوق‌های بازنشستگی؛ چالش‌های صندوق‌های بازنشستگی.

۱. مقدمه

با توجه به همگانی و فراگیربودن موضوع صندوق‌های بازنشستگی و مشکلات و معضلات این صندوق‌ها، باید قبل از تبدیل شدن آنها به بحران اجتماعی، راه‌کارهایی منطقی و متناسب به منظور برون رفت از این پالاش ارائه و به کار گرفته شود. مشکلاتی از قبیل نبود نهادهای تنظیم‌گر و ناظر بر سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی و دارایی‌ها، گزارش‌های غیرقابل اتکای اکچوئری، نبود برآورد دقیق از دارایی‌های صندوق‌ها و بازده پایین صندوق‌ها، نظام پرداخت مزایای بازنشستگی و عدم مدیریت صحیح از جمله معضلاتی است که صندوق‌های بازنشستگی در کشور را دچار مشکلات کرده است. به عنوان مثال در صندوق تامین اجتماعی در سال ۹۸ رشد تعداد مستمری‌بگیران ۶.۸ و رشد بیمه‌پردازان ۲.۶ درصد عنوان شده است. این امر به معنای کاهش پشتیبانی صندوق‌هاست که می‌تواند در آینده‌ای نزدیک وابستگی به بودجه را نیز افزایش دهد. کاهش نرخ رشد و افزایش سن و پدیده سالخوردگی جمعیت تبعات بسیاری در جامعه به همراه دارد و علاوه بر آن تهدیدی برای صندوق‌های بازنشستگی است که در آینده پایداری مالی صندوق‌های بازنشستگی را با چالش‌های جدی مواجه خواهد کرد. تا کنون پژوهش‌هایی در خصوص چالش‌ها، راهکارها و مسائل مربوط به صندوق‌ها انجام شده است و تحقیق حاضر جمع بندی کلی از راهکارهای برون رفت از چالش‌های صندوق‌های بازنشستگی است.

۲. روش تحقیق

این پژوهش به روش تحقیق توصیفی و جمع آوری اطلاعات کتابخانه‌ای فراهم شده است و به لحاظ هدف کاربردی است. در استخراج مفاهیم مربوط به روش‌های اکچوئری و داده‌های سازمانها و صندوق‌های بازنشستگی از پایگاه‌های اطلاعاتی داخلی استفاده شده است.

۳. بررسی راهکارهای برون رفت از چالش‌های صندوق‌های بازنشستگی